

Informacija o zaključivanju

Memoranduma o razumijevanju Izvršnog odbora željezničkog teretnog koridora Zapadni Balkan – Istočni Mediteran

Memorandumom o razumijevanju uspostavlja se prošireni Željeznički teretni koridor Zapadni Balkan – Istočni Mediteran (WB-EM RFC), koji predstavlja nastavak i proširenje ranije uspostavljenog Željezničkog teretnog koridora Alpi – Zapadni Balkan iz 2018. godine. Proširenje i novo geografsko usklađivanje koridora vrši se u skladu sa Regulativom (EU) 2024/1679 o smjernicama Unije za razvoj transevropske transportne mreže, kao i Regulativom (EU) br. 913/2010 o evropskoj željezničkoj mreži za konkurentan teretni saobraćaj, čime se obezbjeđuje usklađenost sa važećim pravnim okvirom Evropske unije u oblasti željezničkog transporta.

Memorandum zaključuju ministarstva nadležna za saobraćaj država učesnica koridora, među kojima je i Ministarstvo saobraćaja Crne Gore, čime Crna Gora postaje ravnopravan član upravljačke strukture koridora. Ovim dokumentom definiše se proširenje postojećeg koridora i njegovo preimenovanje u Željeznički teretni koridor Zapadni Balkan – Istočni Mediteran, precizira se trasa proširenog koridora koja obuhvata i željezničke pravce na teritoriji Crne Gore, uključujući pravac Bar – Podgorica – granica sa Republikom Srbijom, kao i pravac Podgorica – granica sa Republikom Albanijom, te se uspostavlja Izvršni odbor kao upravljačko tijelo koridora.

Izvršni odbor čine predstavnici potpisnika Memoranduma i nadležan je za definisanje opštih ciljeva koridora, nadzor nad njegovim funkcionisanjem, usvajanje poslovnika o radu, koordinaciju sa drugim evropskim transportnim koridorima, saradnju sa savjetodavnim grupama i odobravanje godišnjih izvještaja o radu. Memorandum predviđa i mogućnost prilagođavanja organizacije i upravljanja koridorom u skladu sa izmjenama pravnog okvira Evropske unije, uz jasno naglašavanje da se njime ne zadire u nadležnosti država potpisnica u vezi sa planiranjem i finansiranjem željezničke infrastrukture. Dokument ima politički i strateški karakter i ne predstavlja pravno obavezujući međunarodni ugovor.

Zaključivanje Memoranduma ima poseban značaj za Crnu Goru u kontekstu evropskih integracija, naročito u okviru Poglavlja 14 – Saobraćajna politika, jer doprinosi daljem usklađivanju sa pravnom tekovinom Evropske unije i jačanju institucionalne saradnje sa državama članicama EU i državama Zapadnog Balkana. Uključivanjem u WB-EM RFC, crnogorska željeznička infrastruktura postaje dio šire evropske mreže željezničkih teretnih koridora, čime se unapređuje konkurentnost Luke Bar i ukupnog željezničkog teretnog saobraćaja, podstiče intermodalnost i doprinosi održivom razvoju transporta u skladu sa evropskim politikama.

Izvršni odbor
Željezničkog teretnog koridora Zapadni Balkan – Istočni Mediteran

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

između

- Ministarstvo infrastrukture i energetike Republike Albanije,
- Federalno ministarstvo inovacija, mobilnosti i infrastrukture Republike Austrije,
- Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine,
- Ministarstvo transporta i komunikacija Republike Bugarske,
- Ministarstvo mora, saobraćaja i infrastrukture Republike Hrvatske,
- Ministarstvo infrastrukture i saobraćaja Helenske Republike,
- Ministarstvo građevinarstva i saobraćaja Mađarske,
- Ministarstvo infrastrukture i saobraćaja Republike Italije,
- Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture Kosova¹,
- Ministarstvo saobraćaja Crne Gore,
- Ministarstvo saobraćaja Republike Sjeverne Makedonije,
- Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije i
- Ministarstvo infrastrukture Republike Slovenije

(u daljem tekstu: „Potpisnici“).

¹Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom SB UN 1244 (1999) i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova.

Preambula

- (1) Prepoznajući stratešku ulogu željezničkih teretnih koridora u podsticanju povezanosti, ekonomske integracije i održivosti između Evropske unije i Zapadnog Balkana.
- (2) Pozivajući se na:
 - a) Regulativu (EU) 2024/1679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. juna 2024. o smjernicama Unije za razvoj transevropske transportne mreže, kojom se mijenjaju regulative (EU) 2021/1153 i (EU) 913/2010 i ukida regulativa (EU) 1315/2013.
 - b) Regulativu (EU) br. 913/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. septembra 2010. o evropskoj željezničkoj mreži za konkurentni teretni saobraćaj, posebno čl. 2(2)(a), 3(1), 8, 9, 11, 14, 19 i 22.

Potpisnici se saglašavaju kako slijedi:

Član 1 – Pozadina

Željeznički teretni koridor Alpi–Zapadni Balkan (u daljem tekstu: „AWB RFC“) zvanično je uspostavljen 11. jula 2018. godine, nakon Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/500 od 22. marta 2018, kojom je potvrđena usklađenost sa članom 5 Regulativa (EU) br. 913/2010.

Originalna ruta koridora bila je: Salzburg–Vilach–Ljubljana–/Wels/Linc–Graz–Maribor–Zagreb–Vinkovci/Vukovar–Tovarnik–Beograd–Sofija–Svilengrad (bugarsko-turska granica), povezujući četiri države članice EU, i to: Republiku Austriju, Republiku Sloveniju, Republiku Hrvatsku i Republiku Bugarsku, i u potpunosti obuhvatajući državu kandidatkinju za članstvo u EU, Republiku Srbiju. AWB RFC je postao operativan u skladu sa ciljevima utvrđenim u Regulativi (EU) br. 913/2010 koja se odnosi na evropsku željezničku mrežu za konkurentan teretni saobraćaj.

Izvršni odbor (u daljem tekstu: ExBo) AWB RFC-a uspostavljen je 11. jula 2018. godine, u skladu sa članom 8 Regulativa (EU) 913/2010.

Član 2 – Proširenje

Na osnovu Regulativa (EU) 2024/1679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. juna 2024. o smjernicama Unije za razvoj transevropske transportne mreže, kojom se mijenjaju regulative (EU) 2021/1153 i (EU) br. 913/2010 i ukida regulativa (EU) br. 1315/2013, AWB RFC se proširuje i preimenuje u Željeznički teretni koridor Zapadni Balkan – Istočni Mediteran (u daljem tekstu: WB-EM RFC).

Postojećim državama članicama – Republici Austriji, Republici Sloveniji, Republici Hrvatskoj, Republici Srbiji i Republici Bugarskoj – sljedeći potpisnici se pridružuju WB-EM RFC-u kao novi članovi i potpisnici ovog Memoranduma o razumijevanju: Republika Italija, Mađarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Republika Albanija, Kosovo, Republika Sjeverna Makedonija i Helenska Republika.

Uzimajući u obzir član 2(2)(a) Regulativa (EU) 913/2010, WB-EM RFC je definisan na relevantnoj karti („Željeznički teret, luke i željezničko-putnički terminali (RRT)“) iz Aneksa III „Poravnanje evropskih transportnih koridora“ Regulativi (EU) 2024/1679 – (navedena karta je priložena ovom Memorandumu).

Konkretno, trasa proširenog koridora WB-EM RFC je sljedeća:

- Salzburg – Vilach – državna granica AT/SI – Ljubljana – /Wels/Linc – Graz – državna granica AT/SI – Maribor – državna granica SI/HR – Zagreb – Vinkovci – državna granica HR/RS – Beograd – Niš – državna granica RS/BG – Sofija – Svilengrad
- Vinkovci/Vukovar
- Ljubljana – Postojna – Pivka – Divača – državna granica SI/IT – Trst
- Divača – Koper
- Divača – Koper – nova linija
- Zagreb – Karlovac – Ogulin – Vrbovsko – Moravice – Rijeka
- Karlovac – Rijeka – nova linija
- Strizivojna Vrpolje – državna granica HR/BA – Doboj – Zenica – Sarajevo – Mostar – državna granica BA/HR – Ploče
- Budimpešta – Kunszentmiklós-Tass – Kiskőrös – Kiskunhalas – Kelebia – državna granica HU/RS – Subotica – Bačka Topola – Vrbas – Novi Sad – Inđija
- Beograd – Barajevo – Lazarevac – Valjevo – Kosjerić – Požega – Užice – Priboj – Prijepolje – državna granica RS/ME – Mojkovac – Kolašin – Podgorica – Sutomore – Bar
- Požega – Čačak – Kraljevo – Mataruška Banja – državna granica RS/XK – Lešak – Albanik – Sočanica – Mitrovica – Priština – Ferizaj – Kačanik – Hani i Elezit – državna granica XK/MK – Skoplje
- Podgorica – Tuzi – državna granica ME/AL – Bajza – Skadar – Leža – Vorë
- Vorë – Tirana
- Vorë – Drač
- Drač – Kavaja – Rogozina – Peqin – Elbasan – Librazhd – Perrenjas – Rrajce – državna granica AL/MK – Struga – Kičevo – Gostivar – Tetovo – Skoplje
- Kumanovo – Beljakovce – Kriva Palanka – državna granica MK/BG – Đuveševo – Ćustendil – Raždavica – Zemen – Radomir – Pernik – Sofija
- Niš – Leskovac – Vranje – državna granica RS/MK – Kumanovo – Skoplje
- Skoplje – Veles – Negotino – Demir Kapija – državna granica MK/EL – Polikastro – Solun

- Solun – Plati – Katerini – Larisa – Paleofarsalos – Lamija – Livadia – Atina – Pirej
- Atina – Korintos – Egion – Patras
- Paleofarsalos – Kardica – Trikala – Kalambaka
- Kalambaka – Janjina – Igumenica.

Potpisnici sarađuju u upravljačkim strukturama WB-EM RFC-a putem ovog Memoranduma, u skladu sa odredbama Regulativa (EU) 913/2010, a njihova ministarstva nadležna za saobraćaj postaju ravnopravni članovi Izvršnog odbora WB-EM RFC-a putem ovog Memoranduma, u skladu sa principima utvrđenim u Regulativi (EU) 2024/1679.

Izvršni odbor (ExBo) WB-EM RFC-a ovim se uspostavlja u skladu sa članom 8 Regulativa (EU) 913/2010, kako je izmijenjena Regulativom (EU) 2024/1679.

Član 3 – Zadaci Izvršnog odbora

Izvršni odbor čine predstavnici „Potpisnika“. Izvršni odbor je odgovoran za definisanje opštih ciljeva WB-EM RFC-a, nadzor i preduzimanje mjera koje su izričito predviđene u čl. 8(7), 9, 11, 14(1) i 22, na osnovu kojih će:

- definisati opšte ciljeve WB-EM RFC-a;
- pomoći u sprovođenju propisa EU;
- nadzirati, podržavati i usmjeravati rad Upravnog odbora WB-EM RFC-a;
- usvajati poslovnik o radu;
- sarađivati sa Savjetodavnim grupama;
- obezbijediti koordinaciju sa upravljanjem željezničkog teretnog saobraćaja i evropskim koordinatorima drugih evropskih transportnih koridora;
- odobriti godišnji izvještaj Upravnog odbora koji predstavlja rezultate aktivnosti sprovedenih u skladu sa članom 19 Regulativa (EU) 913/2010;
- usvojiti mjere neophodne za prilagođavanje organizacije i upravljanja teretnim koridorom, u skladu sa članovima 9 do 19 Regulativa (EU) 913/2010, novom geografskom usklađivanju, u saradnji sa Upravnim odborom.

Član 4 – Poslovnik o radu

ExBo usvaja svoj Poslovnik o radu konsenzusom. On će indikativno uključivati:

- imenovanje i odgovornosti predstavnika;
- učešće posmatrača (npr. Evropska komisija, TEN-T koordinatori);
- postupke donošenja odluka;
- frekvenciju sastanaka (najmanje dva puta godišnje).

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Član 5 – Pravna snaga i tumačenje

Ovaj Memorandum o razumijevanju ne narušava nadležnosti Potpisnika u vezi sa planiranjem i finansiranjem željezničke infrastrukture.

On predstavlja politički i strateški sporazum bez obavezujuće snage, usmjeren na olakšavanje saradnje u okviru važećeg pravnog okvira EU.

Član 6 – Stupanje na snagu

Ovaj Memorandum stupa na snagu potpisivanjem od strane svih potpisnika WB-EM RFC-a. Memorandum potpisan 11. jula 2018. prestaje da važi stupanjem na snagu ovog Memoranduma.

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Potpisi:

Za Ministarstvo infrastrukture i energetike Republike Albanije:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Federalno ministarstvo inovacija, mobilnosti i infrastrukture Republike Austrije:

Ime: Sebastian Steinbrecher

Titula: Službenik za politiku, član Izvršnog odbora

Datum:

Potpis:

**RAIL FREIGHT
CORRIDOR**

 **Western Balkans
Eastern Mediterranean**

Za Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo transporta i komunikacija Republike Bugarske:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo mora, saobraćaja i infrastrukture Republike Hrvatske:

Ime: Jasna Divić

Titula: Direktorica Direkcije za željezničku infrastrukturu i saobraćaj

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo infrastrukture i saobraćaja Helenske Republike:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo građevinarstva i saobraćaja Mađarske:

Ime: dr. Marcell Gábor

Titula: Šef Odjela za željezničku infrastrukturu

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo infrastrukture i saobraćaja Republike Italije:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture Kosova:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo saobraćaja Crne Gore:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo saobraćaja Republike Sjeverne Makedonije:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

RAIL FREIGHT
CORRIDOR

 Western Balkans
Eastern Mediterranean

Za Ministarstvo infrastrukture Republike Slovenije:

Ime:

Titula:

Datum:

Potpis:

**RAIL FREIGHT
CORRIDOR**

**Western Balkans
Eastern Mediterranean**

ANEKS KA MEMORANDUMU O RAZUMIJEVANJU: „Željeznički teret, luke i željezničko-putnički terminali (RRT)“ naveden u Aneksu III „Poravnanje evropskih transportnih koridora“ Regulatoriva (EU) 2024/1679:

Western Balkans – Eastern Mediterranean Corridor
Rail freight, ports and rail-road terminals (RRT)

BE BG CZ DK DE EE IE EL ES FR HR IT CY LV LT LU HU MT NL AT PL PT RO SI SK FI SE | Western Balkans

**RAIL FREIGHT
CORRIDOR**

